

Van bouwval tot bunker

door Lieke Jongbloed

HOEK VAN HOLLAND •

Sinds oktober gaat Gerard van Beek dag in, dag uit naar 'zijn bunker' in Hoek van Holland. Het verdedigingswerk, onderdeel van de Duitse Atlantikwall langs de Nederlandse kust, was een bouwval. Maanden van hard werken en spullen verzamelen later is de bunker nu open voor belangstellenden. Het is ingericht als museum en laat zien hoe tientallen Hoekenaars na de Tweede Wereldoorlog hun intrek namen in de betonnen bunkers totdat ze naar hun echte huis konden terugkeren.

Van Beek staat samen met Paul Mathôt te glunderen voor de deels Nederlandse, deels Duitse bunker. Bloed, zweet en tranen hebben ze erin gelegd, maar nu is het om door een ringetje te halen. Hij wijst op de betonnen contouren die in originele kleuren zijn teruggebracht. „Dit deel is door de Nederlanders gebouwd, vóór de

oorlog. Maar niet veel later trokken de Duitsers erin en bouwden er een stuk aan. Ik durf wel te stellen dat ze hier, pal aan zee, eigenlijk vijf hele mooie vakantiejaar hebben gehad.”

Als kind zwierf Van Beek eindeloos tussen de restanten van de Atlantikwall. Ook deze manschappenbunker, gelegen op het ONS Recrea-

tieoord dat al ruim een eeuw bestaat, kende hij uit die tijd. „Vorig jaar heb ik de stoute schoenen aangetrokken en gevraagd of ik er iets mee mocht”, vertelt hij. „Het stond nog net niet op instorten. Binnen waren racistische leuzen op de muren gekalkt en het lag vol troep. Maar we zagen de potentie.”

Met dank aan een rits sponsors en de liefde en toewijding van Van Beek werd de bunker, die de naam ON-Se Bunker kreeg, langzaam omgetoverd tot een sfeervol mini-museum. De Hoekenaar straalt van trots als hij in de piepkleine ruimte staat. „Ik heb altijd geleerd: een museum ontstaat vanzelf”, zegt hij. „Na een op-

Gerard van Beek (links) en Paul Mathôt bij 'hun' bunker. Binnen is te zien hoe de Hoekenaars na de oorlog noodgedwongen in de bunkers verbleven.

FOTO'S DENNIS WISSE

roep begonnen mensen van alles te brengen.”

In het midden van de ruimte staat een houten tafel met een kleedje en twee stoelen. „De mensen hier raakten tijdens de oorlog hun huizen kwijt voor de bouw van deze bunkers”, vertelt Van Beek. „Toen ze na de bevrijding terugkwamen, moesten ze noodgedwongen in deze bunkers wonen. Ze maakten er het beste van.”

Mathôt

kwam in maart langs in Hoek van Holland, na een oproep om spullen te brengen voor het bunkerproject. Wat hij aantrof, was nog verre van een museum. „Het was een rommelige bouwput”, vertelt hij. „Ik heb me maar meteen aangemeld als vrijwilliger en sindsdien heeft het me ook gegrepen.”

Als oud-typograaf besloot

Paul zich vooral te richten op de originele belettering in en rond de bunker. Merkt hij enthousiasme, wijst hij op een van de muren: „Kijk, 'Notausgang'. Dat is nu weer precies zoals het ooit bedoeld was.”

In het Nederlandse deel van de bunker prijken door Mathôt gemaakte bunker

'Museum ontstaat vanzelf'

fresco's. Dit deel van de bunker is geadopteerd door Mathôt, die hier ook zelf de rondleidingen gaat verzorgen. „Ik heb al een heel plan bedacht, ook speciaal voor kinderen”, vertelt hij enthousiast. „Ik wil ze bijvoorbeeld het luikje van de schietgaten laten openen en ze de gaten binnen en buiten laten tellen. Daar zit verschil in”, verklaart hij.

Van maart tot oktober kunnen geïnteresseerden de bunker iedere zaterdag gratis bezoeken.

